Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru – Cynllun Archwilio 2026

Dyddiad cyhoeddi: Mehefin 2026

Cynnwys

Cyflwyniad	4
Ein nodau a'n huchelgeisiau	5
Gwaith archwilio ariannol	6
Gwaith archwilio perfformiad	14
Swyddogaethau archwilio statudol eraill	17
Ffi archwilio	18
Tîm archwilio	20
Ansawdd archwilio	22
Rhagor o wybodaeth	23

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Nid yw'r Archwilydd Cyffredinol, Swyddfa Archwilio Cymru a staff Swyddfa Archwilio Cymru yn derbyn unrhyw atebolrwydd mewn perthynas ag unrhyw ddibyniaeth ar y ddogfen hon neu ddefnydd arall ohoni hon gan unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu gyflogai arall yn eu cymhwyster unigol, neu unrhyw ddefnydd gan unrhyw drydydd parti.

I gael rhagor o wybodaeth, neu os oes angen unrhyw un o'n cyhoeddiadau arnoch mewn fformat a/neu iaith arall, cysylltwch â ni dros y ffôn ar 029 2032 0500, neu drwy anfon neges e-bost i post@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Mae’r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cyflwyniad

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Rwy'n falch o rannu fy Nghynllun Archwilio 2026. Mae'r Cynllun yn nodi sut y byddaf yn cyflawni eich archwiliad.

Mae fy nhîm archwilio wedi datblygu'r Cynllun yn dilyn proses gynllunio strwythuredig a seiliedig ar risg, a fydd yn parhau trwy gydol yr archwiliad. Mae fy Nghod Ymarfer Archwilio yn rhoi rhagor o fanylion ynghylch sut y dylai fy swyddogaeth archwilio a rhai swyddogaethau eraill gael eu cyflawni gan fy archwilwyr.

Wrth graidd ein holl waith mae ein hymrwymiad i gynnal y safonau uchaf o ran uniondeb proffesiynol, gwrthrychedd, annibyniaeth ac ansawdd archwilio. Mae ein model tair llinell sicrwydd (tudalen 22) yn nodi sut y byddwn yn sicrhau bod y safonau ansawdd hynny'n cael eu bodloni. Mae ein hadroddiad ansawdd blynyddol diweddaraf yn darparu mwy o wybodaeth am ein trefniadau ansawdd archwilio.

Bydd fy nhîm archwilio yn gweithio'n adeiladol gyda'ch staff i ddeall y materion yr ydych chi'n eu hwynebu, sicrhau bod y broses archwilio'n gweithredu mor llyfn â phosibl, a darparu mewnwelediadau gwerthfawr ynghylch unrhyw feysydd ar gyfer gwella.

Mae fy rhaglen waith archwilio perfformiad lleol, fel yr amlinellir yn y Cynllun hwn, ochr yn ochr â gwaith archwilio cenedlaethol arall a allai gynnwys gwaith sy'n ymwneud â'ch sefydliad chi. Gall gwaith archwilio perfformiad lleol hefyd lywio adroddiadau cenedlaethol ehangach.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau ynghylch eich archwiliad, bydd fy nhîm archwilio yn hapus i'w trafod gyda chi. Byddant hefyd yn rhoi diweddariadau rheolaidd ichi wrth i'r gwaith fynd rhagddo.

Ein nodau a'n huchelgeisiau

Ein diben

- Rhoi sicrwydd i bobl bod arian cyhoeddus yn cael ei reoli'n dda
- Esbonio sut mae'r arian hwnnw'n cael ei wario
- Ysbrydoli'r sector cyhoeddus i wella

Ein gweledigaeth

- Manteisio’n llawn ar ein safbwynt, ein harbenigedd a'n dyfnder unigryw ar fewnwelediad
- Cryfhau ein sefyllfa fel llais awdurdodol, dibynadwy ac annibynnol
- Cynyddu ein hamlygrwydd, dylanwad a pherthnasedd
- Bod yn sefydliad sy’n esiampl ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru a thu hwnt

Ein meysydd ffocws

- Rhaglen archwilio strategol, ddeinamig ac o ansawdd uchel
- Dull wedi'i dargedu ac sy’n cael effaith ar gyfathrebu a dylanwadu
- Diwylliant a model gweithredu sy'n ein galluogi i ffynnu

Gallwch gael gwybod mwy am Archwilio Cymru yn ein Cynllun Blynyddol 2026-27 a'n Strategaeth 2022-27.

Gwaith archwilio ariannol

Archwiliad o ddatganiadau ariannol

Mae'n ofynnol i mi gyhoeddi adroddiad ar eich datganiadau ariannol (a Chronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân) sy'n cynnwys barn ar eu 'cywirdeb a thegwch' a'u paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifyddu a gofynion cyfreithiol.

Byddaf hefyd yn adrodd trwy eithriad ar nifer o faterion a nodir mewn mwy o fanylder yn ein Datganiad o Gyfrifoldebau.

Yn ychwanegol at fy nghyfrifoldebau archwilio datganiadau ariannol yr Awdurdod, mae gennyf hefyd gyfrifoldeb am ymateb i gwestiynau am y cyfrifon a gwrthwynebiadau iddynt gan etholwyr lleol (codir ffioedd ychwanegol am y gwaith hwn, os bydd angen).

Ni orfodwyd unrhyw gyfyngiadau arnaf wrth gynllunio cwmpas yr archwiliad hwn.

Perthnasedd y datganiadau ariannol

Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ynghylch cywirdeb a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond rwy'n mabwysiadu cysyniad perthnasedd. Fy nod yw adnabod a chywiro camddatganiadau perthnasol, hynny yw, y rhai a allai beri i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon gael ei gamarwain. Mae perthnasedd yn gymwys nid dim ond i gamddatganiadau ariannol, ond hefyd i ofynion datgelu ac ymlyniad wrth y fframwaith cyfrifyddu perthnasol a'r gyfraith.

Rwy'n pennu perthnasedd cynllunio er mwyn:

- Pennu'r lefel o gamddatganiad a allai beri i ddefnyddiwr y cyfrifon gael ei gamarwain;
- Cynorthwyo i bennu cwmpas ein dull archwilio a phrofion archwilio canlyniadol;
- Pennu meintiau samplau;
- Asesu effaith camddatganiadau hysbys a thebygol yn y datganiadau ariannol;

- Hysbysu’r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch unrhyw gamddatganiadau heb eu haddasu uwchlaw lefel ddibwys, ein trothwy hysbysu.

Caiff y lefelau sy’n peri i mi farnu bod camddatganiadau o'r fath yn berthnasol eu nodi isod.

Perthnasedd cynllunio

2% o wariant gros yw hyn yn seiliedig ar ddatganiadau ariannol archwiliedig 2024-25.

Awdurdod

£1,009,000

FFPF

£245,000

Trothwy hysbysu (dibwys)

lefel perthnasedd o 5% yw hyn

Awdurdod

£50,000

FFPF

£12,000

Ceir rhai meysydd o fewn y cyfrifon a allai fod yn bwysicach i ddefnyddiwr y cyfrifon, ac rydym wedi pennu lefel perthnasedd is ar gyfer y rhain:

Cydnabyddiaeth ariannol uwch-swyddog

£1,000

Datgeliadau partïon cysylltiedig (yn ymwneud ag unigolion)

£10,000

Bydd fy nhîm archwilio yn asesu lefelau perthnasedd trwy gydol yr archwiliad.

Risgiau arwyddocaol mewn perthynas â’r datganiadau ariannol

Mae risgiau arwyddocaol yn golygu risgiau o gamddatganiad perthnasol a adnabuwyd y mae'r asesiad o risg gynhenid ar eu cyfer yn agos at ben uchaf y sbectrwm risg gynhenid neu’r rhai sydd i'w trin fel risg arwyddocaol yn unol â gofynion Safonau Rhyngwladol ac Archwilio eraill (ISAs). Mae'r ISAs yn ei gwneud yn ofynnol i ni roi mwy o sylw i’r risgiau arwyddocaol hyn.

Risg o ddiystyru gan reolwyr

Mae'r risg y gallai rheolwyr ddiystyru rheolaethau’n bresennol ym mhob endid. Oherwydd y ffordd anrhagweladwy y gallai diystyru o'r fath ddigwydd, ystyrir ei bod yn risg arwyddocaol.

Ein hymateb arfaethedig

Bydd fy nhîm archwilio:

- yn profi priodoldeb cofnodion dyddlyfrau ac addasiadau eraill a wnaed wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- yn adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer tuedd;
- yn gwerthuso'r sail resymegol ar gyfer unrhyw drafodiadau arwyddocaol y tu allan i gwrs arferol busnes.

Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Rwy’n nodi isod risgiau eraill o gamddatganiad perthnasol a adnabuwyd, er na phenderfynwyd eu bod yn risgiau arwyddocaol fel uchod, hoffwn eu dwyn i'ch sylw.

Prisio rhwymedigaeth/gwarged net y gronfa bensiwn

Mae rhwymedigaeth Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL) a rhwymedigaeth Cronfa Bensiwn Diffoddwyr Tân fel y'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol yn amcangyfrifon perthnasol.

Mae natur yr amcangyfrif hwn yn golygu bod llawer iawn o ansicrwydd amcangyfrif yn perthyn iddo gan ei fod yn sensitif i fân addasiadau yn y tybiaethau a ddefnyddiwyd wrth ei gyfrifo.

Mae effaith amodau economaidd, yn enwedig lefelau cyfraddau llog hefyd yn cael effaith sylweddol ar y rhwymedigaeth (ar 31 Mawrth 2025 er enghraifft, roedd y rhwymedigaeth mewn gwirionedd yn warged, yn bennaf oherwydd cyfraddau llog uwch).

Cynhaliwyd prisiad tair blynedd o'r cynllun ar 31 Mawrth 2025, a allai effeithio ar falansau a datgeliadau yn natganiadau ariannol yr Awdurdod yn y flwyddyn ariannol 2025-26.

Ceir hefyd nifer o achosion cyfreithiol a allai effeithio ar brisio'r rhwymedigaeth net.

Ceir risg felly bod y rhwymedigaeth/gwarged yn cael ei gamddatgan yn berthnasol.

Ein hymateb arfaethedig

Bydd fy nhîm archwilio:

- yn gwerthuso'r cyfarwyddiadau a roddwyd gan y rheolwyr i'w harbenigwyr rheoli (actiwari) ar gyfer yr amcangyfrif hwn a chwmpas gwaith yr actiwari;
- yn asesu cymhwysedd, galluoedd a gwrthrychedd yr actiwari a gynhaliodd y prisiadau;
- yn asesu cywirdeb a chyflawnder yr wybodaeth a ddarparwyd gan yr Awdurdod ar gyfer yr actiwari i amcangyfrif y rhwymedigaeth;
- yn profi cywirdeb rhwymedigaeth net a datgeliadau'r gronfa bensiwn yn y datganiadau ariannol gyda'r adroddiad actiwaraidd gan yr actiwari;
- yn asesu rhesymoldeb y tybiaethau a wnaed gan yr actiwari drwy adolygu adroddiad yr actiwari ymgynghorol (arbenigwr yr archwilydd) a chyflawni unrhyw weithdrefnau ychwanegol sy'n ofynnol;
- yn cyflawni rhaglen o waith i roi sicrwydd ynghylch y data a ddefnyddiwyd gan yr actiwari i wneud y prisiad tair blynedd;
- yn asesu a allai unrhyw achosion cyfreithiol gael effaith berthnasol ar y rhwymedigaeth net, ac os felly, yn cadarnhau bod hyn wedi cael ei gydnabod a'i ddatgelu'n briodol yn y datganiadau ariannol.

Prisio tir ac adeiladau

Mae gwerth tir ac adeiladau a adlewyrchir yn y fantolen a nodiadau ar y cyfrifon yn amcangyfrif perthnasol.
Mae'n ofynnol bod tir ac adeiladau yn cael eu dal ar sail prisiad sy'n ddibynnol ar natur a defnydd yr asedau. Mae llawer iawn o oddrychedd yn perthyn i'r amcangyfrif hwn, gan ddibynnu ar y tybiaethau gan arbenigwyr a rheolwyr, a gall newidiadau yn y rhain arwain at newidiadau perthnasol i brisiadau.
Mae'n ofynnol i asedau gael eu hailbrisio bob pum mlynedd, ac ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26 mae CIPFA wedi cyflwyno gofynion newydd ar gyfer mesur asedau ar ôl hyn, gan gynnwys cymhwyso mynegeio. Bydd hyn yn cyflwyno barnau a chyfrifiadau ychwanegol i dimau cyllid eu cyflawni.

Bydd fy nhîm archwilio:

- yn adolygu'r wybodaeth a ddarparwyd ar gyfer y prisiwr i asesu ei chyflawnder;
- yn gwerthuso cymhwysedd, galluoedd a gwrthrychedd y prisiwr proffesiynol;
- yn profi sampl o asedau a ailbrisiwyd yn ystod y flwyddyn er mwyn sicrhau bod y sail brisio, data allweddol a thybiaethau a ddefnyddiwyd yn y broses brisio yn rhesymol, a bod yr ailbrisiadau wedi cael eu hadlewyrchu'n gywir yn y datganiadau ariannol;
- yn adolygu'r dull a gymerwyd o gymhwyso mynegeio i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r safonau perthnasol ac yn arwain at amcangyfrif rhesymol;
- yn profi'r cysoniad rhwng y cyfriflyfr ariannol a'r gofrestr asedau.

Cydnabyddiaeth ariannol uwch-swyddogion

Bu sawl penodiad i swyddi uwch yn ystod 2025-26.

Ceir risg nad yw'r rhain yn cael eu datgelu'n briodol yn y datganiadau ariannol ac mae cydnabyddiaeth ariannol i uwch swyddogion yn parhau i fod o ddiddordeb mawr ac yn berthnasol o ran ei natur.

Ein hymateb arfaethedig

Bydd fy nhîm archwilio:

- yn deall unrhyw symudiadau yn yr uwch dîm rheoli yn ystod 2025-26;
- yn sicrhau bod y gydnabyddiaeth ariannol a ddatgelwyd yn gyson â thystiolaeth ategol;
- yn sicrhau bod y symiau a delir yn gyson â'r rhai a gymeradwywyd gan yr Awdurdod;
- yn sicrhau bod datgeliadau'n gyflawn yn seiliedig ar wybodaeth y tîm ac wedi cael eu paratoi yn unol â'r gofynion.

Datgeliadau partïon cysylltiedig

Rhaid i'r datganiadau ariannol ddatgelu unrhyw berthnasoedd partïon cysylltiedig ynghyd â'r trafodiadau a'r balansau rhwng yr Awdurdod a'r corff/parti arall.

Mae gan yr Awdurdod lawer o berthnasoedd y gellid ystyried eu bod yn barti cysylltiedig. Mae llawer yn dra adnabyddus er enghraifft, Llywodraeth Cymru fel cyllidwr.

Fodd bynnag, lle cyfyd perthnasoedd partïon cysylltiedig trwy berthnasoedd swyddogion neu aelodau unigol, mae'n debygol y bydd llai o dryloywder ynghylch y perthnasoedd hyn. Mae'r trafodiadau hyn yn rhai o ddiddordeb mawr ac fe'u hystyrir yn berthnasol o ran eu natur

Ceir risg o gamddatganiad perthnasol oherwydd datgeliadau anghyflawn neu anghywir, hyd yn oed pan fo gwerth y rhain yn gymharol isel.

Ein hymateb arfaethedig

Bydd fy nhîm archwilio:

- yn adolygu proses yr Awdurdod ar gyfer nodi perthnasoedd partïon cysylltiedig a thrafodiadau a balansau cysylltiedig;
- yn cyflawni gweithdrefnau i gadarnhau cyflawnder perthnasoedd partïon cysylltiedig;
- yn sicrhau bod datgeliadau'n gyflawn, yn gywir, yn gyson â thystiolaeth ac yn unol â'r Cod Llywodraeth Leol.

Amserlen archwilio datganiadau ariannol

Isod ceir amserlen sy'n dangos camau allweddol yr archwiliad a'n cyflawniadau archwilio allweddol y byddwn yn eu darparu ar eich cyfer.

Arddangosyn 1: Amserlen archwilio'r datganiadau ariannol

Cam	Cyflawniadau
Cynllunio **Ebrill 2026**	Cyfarfod cynllunio Gweithdrefnau asesu risg lefel uchel Asesiad risg o dwyll Cynllunio amcangyfrifon cyfrifyddu Asesiad risg yn yr amgylchedd TG Ffi archwilio ddangosol Cynllun Archwilio Drafft
Interim **Ebrill - Mehefin 2026**	Lifoedd gwybodaeth Gweithdrefnau asesu risg manwl Adolygiad rheolaethau TG Datblygu strategaeth brofi Profi samplau'n gynnar
Gwaith maes **Mehefin - Gorffennaf 2026**	Diweddaru'r asesiad risg Archwiliad o'r datganiadau ariannol i gynnwys yr adroddiad naratif a datganiad llywodraethu blynyddol Cwblhau profion archwilio Gwerthuso canfyddiadau'r archwiliad Cyfarfod cau'r archwiliad
Adrodd **Gorffennaf - Rhagfyr 2026**	Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon Argymhellion ar gyfer gwella Cyflwyno'r canfyddiadau i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu Ardystio gan yr Archwilydd Cyffredinol Crynodeb Archwilio Blynyddol Dysgu ar ôl y prosiect

Gwaith archwilio perfformiad

Trefniadau priodol

Fel y nodir yn y Cod Ymarfer Archwilio, rhaid i mi fy argyhoeddi fy hun bod yr Awdurdod wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer sicrhau darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran y modd y mae'n defnyddio adnoddau ("gwerth am arian"), a llunio casgliadau yn unol â hynny.

Rwy'n gwneud hyn trwy gynnal rhaglen briodol o waith archwilio perfformiad bob blwyddyn. Rwy'n seilio fy rhaglen waith ar asesiad o risgiau nad oes gan yr Awdurdod a'r sector Llywodraeth Leol ehangach yng Nghymru'r trefniadau priodol ar waith, gyda'r gwaith yn canolbwyntio fel arfer ar y meysydd lle ceir y risg fwyaf.

Wrth ddylunio'r rhaglen, rhaid i fy archwilwyr fod wedi ystyried trefniadau ar lefel gorfforaethol ac ar lefel gwasanaethau, gan gynnwys:

- Cynllunio strategol
- Cynllunio ariannol
- Rheoli perfformiad a risg
- Cynllunio'r gweithlu
- Rheoli asedau
- Gweithio ar y cyd
- Llywodraethu cyffredinol

Bydd fy archwilwyr hefyd wedi ystyried gwaith perthnasol sy'n cael ei wneud neu ei gynllunio gan gyrff archwilio, rheoleiddio ac arolygu eraill yn yr Awdurdod.

Rwy'n cynnal fy ngwaith archwilio perfformiad gan ddefnyddio'r safon ISSAI 3000 a ddatblygwyd gan Sefydliad Rhyngwladol y Sefydliadau Archwilio Goruchaf (INTOSAI). Sefydliad ymbarél byd-eang ar gyfer y gymuned perfformiad yw INTOSAI. Corff anllywodraethol ydyw a chanddo statws ymgynghorol arbennig gyda Chyngor Economaidd a Chymdeithasol (ECOSOC) y Cenhedloedd Unedig

Llesiant cenedlaethau'r dyfodol

Mae adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (y Ddeddf) yn ei gwneud yn ofynnol i mi gynnal archwiliadau o gyrff cyhoeddus at ddibenion asesu i ba raddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth bennu amcanion llesiant a chymryd camau i gyflawni'r amcanion hynny.

Diffinnir yr **egwyddor datblygu cynaliadwy** fel ymddwyn mewn modd…

…sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain.

I wneud hyn, mae'n rhaid iddynt ystyried y **'pum dull o weithio'**.

Rhaid i mi gynnal yr archwiliadau hyn ym mhob corff cyhoeddus a gwmpesir gan y Ddeddf o leiaf unwaith yn ystod cyfnod penodol.

Gallai'r rhain fod yn archwiliadau unigol fel rhan o fy rhaglen archwilio perfformiad. Fodd bynnag, lle y bo'n berthnasol ac yn briodol gwneud hynny, bydd fy archwilwyr yn integreiddio'r gwaith sy'n ofynnol fel rhan o waith archwilio perfformiad arall sydd yn yr arfaeth ar gyfer y Awdurdod. Bydd fy archwilwyr yn parhau i ymgysylltu'n agos â Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru i helpu i gydlynu ein priod weithgareddau.

Mesur Llywodraeth Leol 2009

O dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, mae'n rhaid imi hefyd fodloni fy hun bod yr Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith i wneud gwelliannau parhaus, gan gynnwys cynlluniau ac adroddiadau cysylltiedig ac i asesu a yw'r Awdurdod yn debygol o fodloni'r gofynion hyn (neu ei fod wedi bodloni'r gofynion hyn).

Gwaith archwilio perfformiad arfaethedig

Rwy'n nodi isod fanylion fy ngwaith archwilio perfformiad i fodloni fy nyletswyddau ar gyfer 2026-27.

Argaeledd diffoddwyr tân ar alwad

Mae criwiau'r rhan fwyaf o orsafoedd tân yr Awdurdod yn ddiffoddwyr tân ar alwad. Mae hyn yn golygu bod y ddarpariaeth hon yn rhan allweddol o'r ffordd y mae'r Awdurdod yn diogelu'r gymuned ac yn cyflawni ei ddyletswyddau cyfreithiol. Mae sicrhau bod digon o ddiffoddwyr tân ar gael yn hanfodol ac mae'n faes risg corfforaethol allweddol. Mae methu â sicrhau darpariaeth ddigonol yn peryglu effeithiolrwydd darpariaeth y gwasanaeth ac felly'n cynyddu'r risg nad oes trefniadau priodol ar gyfer sicrhau gwerth am arian ar waith.

Bydd y prosiect hwn yn adolygu'r trefniadau y mae'r Awdurdod wedi'u rhoi ar waith i sicrhau bod diffoddwyr tân ar alwad ar gael. Bydd hyn yn cynnwys y camau y mae'r Awdurdod wedi'u cymryd i sicrhau argaeledd, yn ogystal â recriwtio a chadw diffoddwyr tân ar alwad.

Amseriad Gwaith Archwilio Perfformiad

Bydd fy nhîm yn gweithio gyda swyddogion yn yr Awdurdod i drefnu'r union amserlenni ar gyfer y prosiectau unigol a bydd gwybodaeth yn cael ei chyfleu'n rheolaidd drwy ein rhaglen waith a'n hamserlen a'n diweddariad canol blwyddyn dilynol. Nod fy archwilwyr yw cwblhau'r gwaith archwilio perfformiad a nodir yn y cynllun hwn yn sylweddol erbyn diwedd mis Mehefin 2027.

Swyddogaethau archwilio statudol eraill

Yn ogystal â'r archwiliad o'r cyfrifon, mae gennyf gyfrifoldebau statudol i dderbyn cwestiynau ynghylch y cyfrifon a gwrthwynebiadau iddynt gan etholwyr lleol. Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn nodi'r cyfrifoldebau hyn:

- Adran 30 Edrych ar ddogfennau a chwestiynau mewn archwiliad;
- Adran 31 Hawl i gyflwyno gwrthwynebiadau mewn archwiliad.

Gan fod y gwaith hwn yn adweithiol, nid wyf wedi gwneud unrhyw lwfans yn y ffi isod. Os byddaf yn derbyn cwestiynau a gwrthwynebiadau, bydd fy archwilwyr yn trafod yr effaith bosibl ar ffioedd archwilio gyda'r Pennaeth Cyllid a Chaffael.

Ffi archwilio

Ym mis Ionawr 2026, fe gyhoeddon ni ein Cynllun Ffioedd 2026-27 yn dilyn cymeradwyaeth gan Bwyllgor Cyllid y Senedd sy'n nodi'r cynnydd cyfartalog i gyfraddau ffioedd o 5.3%.

Mae'r ffi wirioneddol y bydd unrhyw gorff unigol a archwilir yn ei thalu'n dibynnu nid dim ond ar gyfraddau ein ffioedd ond ar swm y gwaith a'r cymysgedd sgiliau sy'n ofynnol.

Bydd cynllunio'n digwydd yn barhaus, ac efallai y bydd newidiadau i fy rhaglen o waith archwilio, ac felly fy ffi, yn ofynnol os bydd unrhyw risgiau newydd allweddol yn dod i'r amlwg. Ni fyddaf yn gwneud unrhyw newidiadau heb i fy archwilwyr fod wedi eu trafod gyda'r Awdurdod yn gyntaf. Mae **Arddangosyn 2** yn nodi dadansoddiad pellach o'ch ffi archwilio a amcangyfrifir.

.

Rwy'n seilio fy ffi archwilio ar y tybiaethau canlynol:

- Bod y cyflawniadau archwilio y cytunwyd arnynt yn nodi'r gofynion disgwyliedig o ran papurau gwaith i gefnogi'r datganiadau ariannol ac yn cynnwys amserlenni a chyfrifoldebau.
- Bod swyddogion ar gael ac yn gallu ymateb i ymholiadau archwilio mewn modd amserol
- Bod gofynion archwilio fy mhrosiectau archwilio perfformiad unigol yn cael eu hateb gan y corff a archwilir, neu fod trefniadau eraill addas yn cael eu rhoi ar waith sy'n bodloni anghenion fy nhîm archwilio.
- Nad oes unrhyw faterion arwyddocaol, heblaw fel a grynhoir yn y cynllun hwn, yn cael eu nodi yn ystod yr archwiliad.

Arddangosyn 2: Dadansoddiad o fy ffi archwilio amcangyfrifedig ar gyfer 2026 (ac ar gyfer 2025 er mwyn cymharu)

Ffi amcangyfrifedig ar gyfer 2026 (£)[1]

Archwilio'r datganiadau ariannol[2]	Gwaith archwilio perfformiad[3]
£62,997	£18,386
Cyfanswm y ffi: £81,383	

Ffi wirioneddol ar gyfer 2025 (£)

Archwilio'r datganiadau ariannol	Gwaith archwilio perfformiad
£60,442.	£ i'w gadarnhau[4]
Cyfanswm y ffi: £ i'w gadarnhau	

[1] Nid yw'r ffioedd a ddangosir yn y ddogfen hon yn cynnwys TAW.

[2] Yn daladwy rhwng mis Tachwedd 2025 a mis Hydref 2026

[3] Yn daladwy rhwng mis Ebrill 2026 a mis Mawrth 2027.

[4] Ni allwn gadarnhau'r ffi derfynol hyd nes ein bod wedi gorffen ein rhaglen waith.

Tîm archwilio

Bydd fy nhîm archwilio yn parhau i weithio ac ymgysylltu o bell gan ddefnyddio technoleg, ond bydd rhywfaint o waith archwilio ar y safle yn parhau lle mae'n briodol gwneud hynny.

Yn wir, canfu fy nhîm archwilio a oedd ar y safle yn ystod y gwaith archwilio cyfrifon y llynedd fod agosrwydd at swyddogion yn ffordd fwy effeithlon o weithio, ac mae swyddogion wedi cyflwyno adborth cadarnhaol ynghylch eu profiadau.

Mae gan gyrff a archwilir gyfrifoldeb am sicrhau diogelwch a llesiant staff Archwilio Cymru pan fyddant yn eich safle.

Caiff prif aelodau fy nhîm, ynghyd â'u manylion cyswllt, eu crynhoi yn **Arddangosyn 3**.

Arddangosyn 3: Fy nhîm archwilio lleol

Cyfarwyddwr Ymgysylltu	Gary Emery Gary.Emery@archwilio.cymru	
	Archwilio Ariannol	**Archwilio Perfformiad**
Arweinydd Ymgysylltu	Kate Havard kate.havard@archwilio.cymru	Gary Emery Gary.Emery@archwilio.cymru
Rheolwr Archwilio	Carwyn Rees carwyn.rees@archwilio.cymru	Tim Buckle Timothy.Buckle@archwilio.cymru
Arweinydd archwilio	Kieran Vickery kieran.vickery@archwilio.cymru	Charles Rigby Charles.Rigby@archwilio.cymru

Gallaf gadarnhau bod aelodau fy nhîm i gyd yn annibynnol ar yr awdurdod a'ch swyddogion.

Ansawdd archwilio

Mae ein hymrwymiad i ansawdd archwilio yn Archwilio Cymru yn un llwyr. Rydym ni’n credu bod a wnelo ansawdd archwilio â chael pethau'n iawn y tro cyntaf.

Rydym yn defnyddio model tair llinell sicrwydd i ddangos sut yr ydym yn cyflawni hyn. Rydym wedi sefydlu Pwyllgor Ansawdd Archwilio i gydlynu a goruchwylio'r trefniadau hynny. Creffir yn annibynnol ar ein gwaith gan Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr ac mae Cadeirydd ein Bwrdd, yn gweithredu fel dolen gyswllt i'n Bwrdd ar ansawdd archwilio. I gael rhagor o wybodaeth gweler ein Hadroddiad Ansawdd Archwilio blynyddol.

Ein Pobl

- Dewis y tîm cywir
- Defnyddio arbenigwyr
- - Goruchwyliaeth ac adolygu

Trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd archwilio Dewis y tîm cywir

- Platfform archwilio
- Moeseg
- Canllawiau
- Diwylliant
- Dysgu a datblygu
- Arweinyddiaeth
- Cymorth technegol

Sicrwydd annibynnol

- Adolygiadau Ansawdd Allanol
- Adolygiadau â thema
- Adolygiadau oer
- Dadansoddiad o wraidd y broblem
- Adolygiad gan gymheiriaid
- Pwyllgor Ansawdd Archwilio
- Monitro allanol

Rhagor o wybodaeth

Mae gan Archwilio Cymru ystod o adnoddau i gefnogi'r gwaith o graffu ar gyrff cyhoeddus Cymru, ac i'w cynorthwyo i barhau i wella'r gwasanaethau y maent yn eu darparu i bobl Cymru.

Ewch i'n gwefan i ganfod:

Ein cyhoeddiadau sy'n cwmpasu ein gwaith archwilio mewn cyrff cyhoeddus.

Gwybodaeth am ein gwaith sydd ar ddod a'n blaenraglen waith ar gyfer archwilio perfformiad.

Offer data i'ch helpu i gael dealltwriaeth well am dueddiadau mewn gwariant cyhoeddus

Manylion ein gwaith a'n digwyddiadau Arfer Da, gan gynnwys rhannu arferion sy'n dod i'r amlwg a mewnwelediadau o'n gwaith archwilio.

Ein cylchlythyr sy'n darparu diweddariadau rheolaidd i chi ar ein gwaith archwilio gwasanaethau cyhoeddus, arfer da, a digwyddiadau.

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.